

Procedury postępowania z dzieckiem przewlekle chorym

I. Obowiązki rodzica:

- w przypadku ucznia rozpoczynającego naukę w szkole rodzic najpóźniej do 1 września ma obowiązek dostarczyć wychowawcy informacje o stanie zdrowia dziecka przewlekle chorego, objawach choroby, zagrożeniach zdrowotnych, przyjmowanych lekach i ich wpływie na organizm,
- jeśli choroba zostanie zdiagnozowana podczas uczęszczania do szkoły, rodzic ma obowiązek niezwłocznie poinformować o tym fakcie wychowawcę,
- stała współpraca z wychowawcą chorego dziecka.

II. Obowiązki wychowawcy:

- wychowawca jest zobowiązany do przekazania informacji Radzie Pedagogicznej i pozostałym pracownikom szkoły o sposobach postępowania z chorym dzieckiem na co dzień oraz w sytuacji zaostrzenia objawów czy ataku choroby.

III. Obowiązki nauczycieli:

- nauczyciele są zobowiązani dostosować formy pracy dydaktycznej, dobór treści i metod oraz organizację nauczania do możliwości psychofizycznych ucznia chorego, a także do objęcia go różnymi formami pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- w przypadku nasilenia choroby u dziecka podczas pobytu w szkole dyrektor lub nauczyciel ma obowiązek niezwłocznie poinformować o zaistniałej sytuacji rodziców lub prawnych opiekunów, w sytuacji tego wymagającej wzywa pogotowie.

IV. Główne sposoby pomocy przewlekle choremu dziecku realizowane przez grono pedagogiczne, innych pracowników szkoły oraz uczniów:

- zapewnienie poczucia bezpieczeństwa psychicznego i fizycznego,
- pomoc w pokonywaniu trudności, uczenie samodzielności oraz nowych umiejętności,
- budowanie przyjaznych relacji w zespole klasowym,
- traktowanie chorego dziecka jako pełnoprawnego członka klasy,
- uwrażliwianie dzieci zdrowych na potrzeby i przeżycia dziecka chorego,
- uwrażliwianie dziecka chorego na potrzeby i przeżycia innych uczniów,
- motywowanie do kontaktów i współdziałania z innymi dziećmi,
- dostarczanie wielu możliwości do działania i osiągnięcia sukcesów,
- motywowanie do aktywności i rozwoju zainteresowań,
- pomoc w nadrobieniu zaległości szkolnych, dostosowanie wymagań do aktualnych możliwości psychofizycznych dziecka,
- rozmowy o uczuciach i trudnych sprawach,
- zapewnienie dziecku wsparcia i pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- stała współpraca z rodzicami dziecka i innymi nauczycielami,
- odpowiednia organizacja czasu pracy ucznia.

DZIECKO Z ASTMĄ

NAKAZY:

1. Częste wietrzenie sal lekcyjnych.
2. Dziecko, które ma objawy choroby po wysiłku, powinno przed lekcją wychowania fizycznego przyjąć dodatkowy lek.
3. Ćwiczenia fizyczne należy zaczynać od rozgrzewki.
4. W przypadku wystąpienia u dziecka objawów duszności należy przerwać wykonywanie wysiłku i pozwolić dziecku zażyć środek rozkurczowy.

ZAKAZY:

1. Chorzy uczniowie nie powinni uczestniczyć w pracach porządkowych.
2. W okresie pylenia roślin dzieci z pyłkowicą nie mogą ćwiczyć na wolnym powietrzu oraz nie powinny uczestniczyć w planowanych wycieczkach poza miasto.
3. Astma oskrzelowa wyklucza biegi na długich dystansach, wymagających długotrwałego, ciągłego wysiłku.

OGRANICZENIA:

1. Uczeń z astmą może okresowo wymagać ograniczenia aktywności fizycznej i dostosowania ćwiczeń do stanu zdrowia.
2. Dziecko uczulone na pokarmy powinno mieć adnotacje od rodziców, co może jeść w sytuacjach, które mogą wywołać pojawienie się objawów uczulenia.

OBSZARY DOZWOLONE I WSKAZANE DLA DZIECKA:

Uczeń z astmą:

- powinien uczestniczyć w zajęciach z wychowania fizycznego – wysportowane dziecko lepiej znosi okresy zaostrzeń choroby,
- nie powinien być trwale eliminowany z zajęć z wychowania fizycznego,
- może uprawiać biegi krótkie, a także gry zespołowe,
- może uprawiać gimnastykę i pływanie,
- może uprawiać większość sportów zimowych.

DZIECKO Z CUKRZYCĄ

OBJAWY HIPOGLIKEMII – niedocukrzenia:

- błądliwość skóry, nadmierna potliwość, drżenie rąk,
- ból głowy, ból brzucha,
- szybkie bicie serca,
- uczucie silnego głodu/wstręt do jedzenia,
- osłabienie, zmęczenie,
- problemy z koncentracją, zapamiętywaniem,
- chwiejność emocjonalna, nietypowe zachowanie dziecka,
- napady agresji lub wesołości,
- ziewanie/senność,
- zaburzenia mowy, widzenia i równowagi,
- zmiana charakteru pisma,

NIEPUBLICZNA SZKOŁA PODSTAWOWA NR 1 W BYDGOSZCZY

- uczeń nielogicznie odpowiada na zadawane pytania,
- kontakt ucznia z otoczeniem jest utrudniony lub traci przytomność,
- drgawki.

POSTĘPOWANIE PRZY HIPOGLIKEMII:

1. Sprawdzić poziom glukozy we krwi potwierdzając niedocukrzenie.
2. Podać węglowodany proste (sok owocowy, coca-cola, cukier spożywczy rozpuszczony w wodzie lub herbacie, glukoza w tabletkach, płynny miód).

NIE NALEŻY:

1. Zastępować węglowodanów prostych słodyczami zawierającymi tłuszcze, jak np. czekolada, ponieważ utrudniają one wchłanianie glukozy z przewodu pokarmowego.
2. Ponownie oznaczyć glikemię po 10 – 15 minutach.

OBJAWY HIPERGLIKEMII:

1. Wzmoczone pragnienie, potrzeba częstego oddawania moczu.
2. Rozdrażnienie, zaburzenia koncentracji.
3. Złe samopoczucie, osłabienie, przygnębienie, apatia.

Jeżeli do ww. objawów dołączają:

- ból głowy, ból brzucha.
- nudności i wymioty.
- ciężki oddech.

może to świadczyć o rozwoju kwasicy cukrzycowej.

W takim przypadku należy bezzwłocznie:

1. Zbadać poziom glukozy.
2. Skontaktować się z rodzicami, a w razie potrzeby wezwać pogotowie.

POSTĘPOWANIE PRZY HIPERGLIKEMII:

1. Podajemy insulinę (tzw. dawka korekcyjna).
2. Uzupełniamy płyny (dziecko powinno dużo pić, przeciętnie 1litr w okresie 1,5 – 2 godz., najlepszym płynem jest niegazowana woda mineralna).
3. W razie stwierdzenia hiperglikemii dziecko nie powinno jeść, dopóki poziom glikemii nie obniży się.

Każdemu dziecku z cukrzycą typu 1 należy zapewnić w szkole:

1. Możliwość zmierzenia poziomu glukozy na glukometrze w dowolnym momencie – także w trakcie trwania lekcji.
2. Możliwość podania insuliny.
3. Możliwość zmiany zestawu infuzyjnego w przypadku leczenia osobista pompą insulinową w odpowiednich warunkach zapewniających bezpieczeństwo i dyskrecję.
4. Właściwe leczenie niedocukrzenia zgodnie ze schematem ustalonym z rodzicami dziecka.
5. Możliwość spożycia posiłków o określonej godzinie, a jeśli istnieje taka potrzeba, nawet w trakcie trwania lekcji.

6. Możliwość zaspokojenia pragnienia oraz możliwość korzystania z toalety, także w czasie trwania zajęć lekcyjnych.
7. Możliwość uczestniczenia w pełnym zakresie w zajęciach wychowania fizycznego oraz różnych zajęciach pozaszkolnych, np. wycieczkach turystycznych, zielonych szkołach.

DZIECKO Z PADACZKĄ

W RAZIE WYSTĄPIENIA NAPADU NALEŻY:

1. Ułożyć chorego w bezpiecznym miejscu w pozycji bezpiecznej, na boku.
2. Zabezpieczyć chorego przed możliwością urazu w czasie napadu – zdjąć okulary, usunąć z ust ciała obce, podłożyć coś miękkiego pod głowę.
3. Asekurować w czasie napadu i pozostać z chorym do odzyskania pełnej świadomości.

NIE NALEŻY:

- podnosić ucznia.
- krępować jego ruchów,
- wkładać czegokolwiek między zęby lub do ust.

W razie narastających trudności szkolnych, należy zapewnić dziecku możliwość douczania, zorganizować odpowiednio czas na naukę, z częstymi przerwami na odpoczynek, modyfikować i zmieniać sposoby przyswajania wiadomości szkolnych. Nie należy z zasady zwalniać dziecka z zajęć wychowania fizycznego ani z zabaw i zajęć ruchowych w grupie rówieśników, ale dbać o to, by nie nastąpiło nadmierne obciążenie fizyczne i psychiczne. Jeśli w chorobie zdarzają się napady, dziecko powinno mieć zapewnioną opiekę w drodze do i ze szkoły.

Procedury opracowano na podstawie poradnika Ministerstwa Edukacji Narodowej „Jak organizować edukację uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi?” oraz publikacji „One są wśród nas” zamieszczonych na stronie internetowej Pełnomocnika Rządu do Spraw Równego Traktowania.

Załączniki:

1. Procedura postępowania z uczniem przewlekle chorym.
2. Upoważnienie rodziców do podania leków dziecku z chorobą przewlekłą.
3. Zgoda nauczyciela/pracownika szkoły na podanie leków dziecku z chorobą przewlekłą.

Procedury obowiązują od dnia 2.09.2019 r.

**PROCEDURA POSTĘPOWANIA Z UCZNIEM
PRZEWLEKLE CHORYM**

Opracowana dla.....

1. Uczeń choruje na chorobę przewlekłą.....
potwierdzoną przez lekarza ..... dnia
.....

2. Objawy choroby ucznia:

- .....
- .....

3. Wskazówki związane z przebywaniem ucznia w szkole:

.....
.....
.....

4. Zakazy związane z przebywaniem ucznia w szkole:

.....
.....
.....

5. Ograniczenia dla ucznia związane z chorobą:

.....
.....
.....

6. W przypadku zaostrzenia objawów lub ataku choroby należy:

.....
.....
.....

7. W przypadku zaostrzenia objawów lub ataku choroby nie wolno:

.....
.....
.....

8. Pierwsza pomoc udzielona uczniowi w szkole polega na:

.....
.....

9. W przypadku zaostrzenia objawów lub zagrożenia zdrowia szkoła
niezwłocznie informuje i w miarę potrzeby wzywa:

- rodziców/prawnych opiekunów ucznia (*imię, nazwisko, adres, tel.
kontakt*)

.....

NIEPUBLICZNA SZKOŁA PODSTAWOWA NR 1 W BYDGOSZCZY

- .....
.....
○ lekarza prowadzącego (j.w.)
.....
.....
.....

- inną osobę (j.w.)
.....
.....
.....

- pogotowie ratunkowe – w przypadku, gdy rodzic/ opiekun prawny nie może bezzwłocznie odebrać dziecka ze szkoły w celu udzielenia mu pomocy medycznej.

10. Wszyscy pracownicy szkoły są zobowiązani do bezwzględnego stosowania niniejszej procedury.

.....

.....

.....

*Podpis dyrektora i rodziców/opiekunów prawnych,
miejsowość i data*

**UPOWAŻNIENIE RODZICÓW DO PODANIA LEKÓW
DZIECKU Z CHOROBA PRZEWLEKŁĄ**

.....
(imię i nazwisko rodzica/opiekuna prawnego dziecka)

upoważniam Panią/Pana .....
(imię i nazwisko nauczyciela/pracownika)

do podawania mojemu dziecku ..... leku:
(imię i nazwisko dziecka)

.....
.....
.....
.....
.....
(nazwa leku, dawka, częstotliwość podawania/godzina, okres leczenia)

Do upoważnienia dołączam aktualne zaświadczenie lekarskie o konieczności podawania leku.

Bydgoszcz, dn. ....

.....
Imię i nazwisko rodzica/opiekuna prawnego dziecka

**ZGODA NAUCZYCIELA/PRACOWNIKA SZKOŁY
NA PODANIE LEKÓW DZIECKU Z CHOROBA PRZEWLEKŁĄ**

.....
(imię i nazwisko nauczyciela/pracownika)

wyrażam zgodę na podanie dziecku

.....
(imię i nazwisko dziecka)

leku

.....
.....
.....
.....
(nazwa leku, dawka, częstotliwość podawania/godzina, okres leczenia)

Oświadczam, że zostałam(-em) poinformowana (-y) o sposobie podania leku/
wykonania czynności medycznej.

Bydgoszcz, dn. ....

.....
Imię i nazwisko nauczyciela/pracownika szkoły